

PODGORICE, GRADE MOJ

RADILE: POPOVIC MIA, MINIC JANA IX-F

PODGORICA

Ime Pogorica dobila je po brdu Gorica, u čijem se podnožju nalazi. Nekoliko puta ime grada je mijenjano: od Birziminijuma i Alate u robovlasničkom poretku, preko predfeudalnog – Ribnica, te feudalnog, našeg i turskog, Podgorica, sve do 1946 kada je ponijela ime Josipa Broza – Tita, tadašnjeg revolcuionara i predsjednika SFRJ i dobila naziv Titograd. 1992 godine Titogradu je vraćeno ime Podgorica, koje i danas nosi.

SIMBOLI PODGORICE

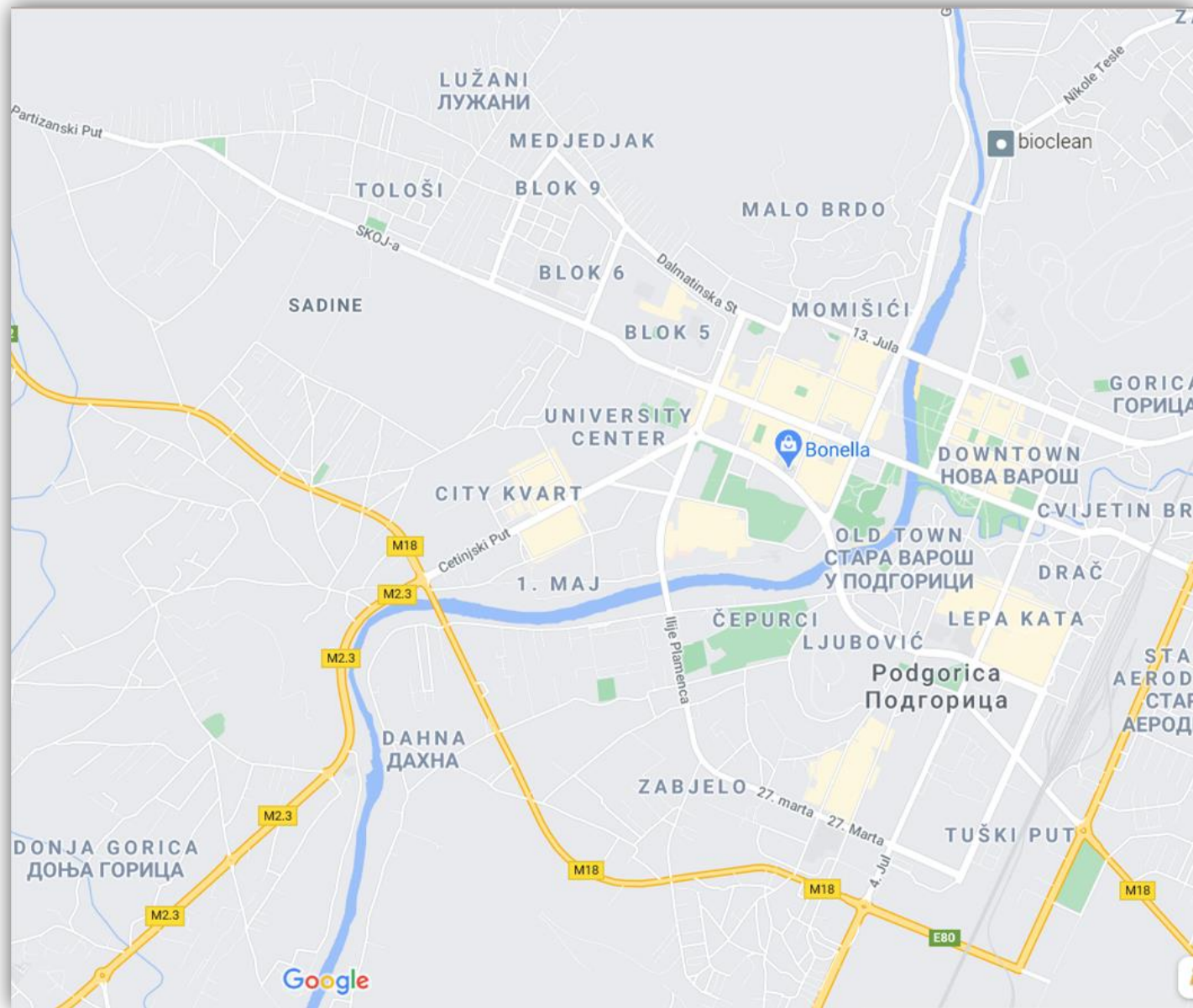
- Zastava Podgorice, zajedno sa grbom, je simbol grada Podgorice, glavnog grada Crne Gore. Trenutna zastava je na snazi od 2006. godine. Zastava je bijele osnove, sa dvije horizontalne i jednom prelomljenom plavom prugom. Pruge predstavljaju Duklju i Meteon. Metaforički, one predstavljaju temelj današnje Podgorice. Treća, prelomljena linija, predstavlja arhitektonske simbole Podgorice, odnosno most Millenium.

- Grb Podgorice je zvanični grb crnogorskog glavnog grada Podgorice, koji je usvojen 30. marta 2006. godine. Autor grba je Srđan Marlović.
- Srebrna boja štita predstavlja vodu. Među svim karakteristikama Glavnog grada, najvažnije je bogatstvo vodom (6 reka i Skadarsko jezero, najveće jezero na Balkanu).
- Bedemska kruna predstavlja Podgoricu kao glavni grad.
- Dva srebrna lava koji pridržavaju grb uzeti su sa najstarijeg poznatog grba Podgorice, onog kojeg je koristio Božidar Vuković-Podgoričanin.
- Vinova loza ispod štita i njegovih držača predstavlja vinograde po kojima je podgorički kraj poznat.
- Cenar grba ima isti dizajn kao zastava, samim tim i značenje.

OSNOVNE GEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE PODGORICE

Podgorica je smještena u centralnom dijelu Crne Gore, u predjelu ispresijecanom riječnim koritima. Rijeke Morača i Ribnica protiču kroz sam grad, dok Zeta, Cijevna, Sitnica i Marezja protiču u njegovoj neposrednoj blizini. Za razliku od većeg dijela zemlje, prijestonica Crne Gore se nalazi u predjelu koji je mahom ravan, odnosno u sjevernom dijelu Zete, sa izuzetkom okolnih brda koja okružuju grad. Podgorica je ubjedljivo najveći grad, sa čak trećinom ukupne populacije koja ovdje živi. Podgorica ima 185 937 stanovnika. Vrijeme u Crnoj Gori je uglavnom toplo i sunčano, sa blagim zimama na obali, i oštrim mrazovima u planinskom dijelu zemlje. Međutim, klima u Podgorici je nešto drugačija, budući da ima više vlage, pa se može kategorisati kao subtropska.

PODGORICA I NJENA BOGATA ISTORIJA

Kada je u pitanju glavni grad Crne Gore i njegova istorija, može se reći da predstavlja zanimljivo štivo kroz vijekove, istoriju koja je ostavila traga ne samo na njenu infrastrukturu, već i na način života lokalnog stanovništva. Podgorica osim što je glavni administrativni centar, takođe je i grad koji je uspio da promjeni svoje ime čak 5 puta tokom svoje burne istorije.

Neki od najstarijih kulturnih slojeva pokazali su da je Podgorica, odnosno njenoj teritoriji, vjerovatno bila naseljena još za vrijeme kamenog doba, ali za to još uvijek nema dovoljno čvrstih dokaza.

Podgorica za vrijeme svjetskih ratova. U Prvom svjetskom ratu Podgorica je bila okupirana od strane Austrijanaca, i oslobođena 1918. U periodu između ratova, njena populacija je iznosila 13 hiljada duša, sve do Drugog svjetskog rata, kada se to promijenilo.

Nakon izbijanja Drugog svjetskog rata Podgorica je bombradovana 17 puta, čime je skoro potpuno uništena. Pošto su se ratovi završili, glavni grad Crne Gore je otočeo svoj novi život kao Titograd. Danas Podgorica posjeduje modernu infrastrukturu koja se može uporediti sa ostalim evroskim gradovima.

SKALINE

Skaline, omiljeno su mjesto Podgoričana raznih generacija. Bilo da tu dođu da se kupaju u Morači i Ribnici, bilo da dolaze da se slikaju. Pašin most jedan je od najstarijih i najljepših u Glavnom gradu, a često je „gost“ na brojnim slikama mladenaca. Nažalost, iako ima potencijal da postane vrhunski turistički lokalitet, Skaline obilaze tek pojedine grupe turista-prolaznika sa mapama u rukama slikajući bedeme, most i čuvene podgoričke stepenice. Ni njima, a ni mnogim Podgoričanima, nije ni na kraj pameti da se upravo na ovom prostoru desio niz istorijskih događaja o kojima bi bilo lijepo pričati i čuvati ih od zaborava. Pored prelijepog pogleda, mjesta za sjedenje i uzivanje sa prijateljima i porodicom to je i mjesto na kojem su započete mnoge ljubavne priče, mjesto gdje umjetnici mogu dobiti predivnu inspiraciju i mjesto koje većina Podgoričana, zbog nekog svog razloga nikada neće zaboraviti.

SAHAT KULA

- Sahat kula u Podgorici je građevina koja se nalazi u naselju Stara Varoš. To je rijetka podgorička građevina koja je preživjela nemačko bombardovanje Podgorice u Drugom svetskom ratu.
- Sat-kula je sagrađena 1667. godine i dugo je bila vojno utvrđenje. Sagrađio ju je turski vezir Hadži-paša Osmanagić. Dugo vremena je služila za odbranu i kao gradski sat. Sahat kula je visoka 16 metara i drvenim podijumuma podijeljena na četiri nivoa, koji dnevnu svjetlost dobijaju kroz kamene otvore na zidu. Graditelj kule je iz Italije donio sat, na kome je ugradio zvono i tegove. Između dva svjetska rata, bilo je predviđeno da se na kuli postave još tri sata, sa kazaljka, kako bi građani sa svih strana mogli pratiti vrijeme.

STARA VAROŠ ↓

Stari grad Stara Varoš možda nimalo ne nalikuje poznatim primorskim gradovima Crne Gore, kao što su Kotor, Budva i Herceg Novi, ali definitivno posjeduje istorijsku važnost. Izgrađen je za vrijeme turske vladavine, a sada je četvrt gdje možete pronaći juvelirnice, restorane ili butike. Bombardovanje Podgorice za vrijeme Drugog svetskog rata je uništilo i veliki dio Starog grada, pa sad samo možete vidjeti tursku džamiju i Sahat kulu kao svjedoke nekadašnje vladavine Otomanskog carstva.

DUKLJA

- Ovo je jedno od najljepših mjesta u cijeloj Crnoj Gori, posebno kada je u pitanju kulturno nasljeđe i arheološki značaj. To je ilirsko utvrđenje koje je nastalo prije 2000 godina, sa nekropolom koja sadrži preko 300 grobnica koje datiraju do prvog vijeka.
- Naziv Duklja potiče od antičkog grada Duklje, te od ilirskoga plemena Dukljana, Docleates, koji su živeli na području Podgorice.
- Arhont Petar bio je vladar Duklje, no istorija nije tačno utvrdila u kojem vremenskom periodu; iza njega je ostao pečat, koji se danas čuva u Berlinu, a na kojem piše: Petar Arhont Duklje Amin

Poznati vinogradi, Plantaže

Nešto što definitivno niste znali jeste to da je glavni grad Crne Gore dom najvećeg neprekinutog vinograda u Evropi. Taj vinograd je u vlasništvu najpoznatije crnogorske vinarije – Plantaže. Svi restorani u CG služe njihova vina. Ako ste ljubitelj vina i želite da probate neka od domaćih crnogorskih proizvoda, obavezno posjetite vinski podrum Plantaže Šipčanik i degustirajte brojna vina. Degustacija takođe uključuje i vožnju turističkim vozom, sa turom koja obilazi i vinski podrum Šipčanik, kao i turu koja uključuje stručne savjete prilikom degustacije.

Crnogorski Nijagarini vodopadi – vodopad Cijevna

Ovaj prirodni spektakl je kratkom vožnjom udaljenom od Podgorice. Prilikom izleta je moguće napraviti predah u obližnjem restoranu, u lijepoj bašti koja ima stolove u neposrijednoj blizini rijeke Cijeva, a na meniju su klasična crnogorska jela na bazi mesa i ribe. Da biste vidjeli vodopad, potrebno je da prođete baštu na otvorenom i restoran. Preljep pogled koji se pruža na vodene slapove svuda oko vas oduzima dah. Preporučujemo da vodopad Cijevna posjetite u proljeće, zbog sušnih ljetnjih dana koja mogu djelimično da isuše vodopad tokom najtoplijih mjeseci.

Most na Ribnici

Budući da Podgorica kao glavni grad Crne Gore vjerovatno ima najbogatije historijsko nasljeđe u njenoj unutrašnjosti, ne čudi što je domaćin jednoj od najvažnijih znamenitosti u zemlji – mostu na Ribnici. Most je prvobitno građen kao kontrolni punkt na ulazu grad, dok polako nije počeo da se razvija u samostalno naselje. Osnovani su ga Rimljani u 5. vijeku, a kasnije je renoviran za vrijeme Otomanske imperije.

Dvorac kralja Nikole

Rezidencija Nikole I Petrovića Njegoša je izgrađena 1891. godine. Dvorac se nalazi u Podgorici, po sredini gradskog parka Kruševac (park Petrovića) na obali reke Morača. Dvorac Nikole I u Podgorici u prošlosti je bio zvaničnom zimskom rezidencijom poslednjeg kralja Crne Gore, a sada je najprestižnija umetnička galerija u glavnom gradu države.

Trg nezavisnosti

- Prije nezavisnosti Crne Gore, ovaj trg se zvao Trg Ivana Milutinovića. Tada je nosio ime poznatog crnogorskog komunista Ivana Milutinovića. Kada je Crna Gora postala nezavisna dobio je ime Trg republike. Trg je bio veoma značajno mjesto u Podgorici, ali je izgubio trgovinski značaj izgradnjom Delta City-ja. Ipak Trg Republike i dalje ima veliki značaj, pogotovo kada su u pitanju dočeci sportista ili neke državne manifestacije. A danas nosi ime Trg nezavisnosti. Sada je ovo jedno od mjesta gdje se organizuju razne kulturno-umjetnicke, sportske i druge manifestacije i jedno je od mjesta najveće zabave za vrijeme većih praznika. Jedni od najvećih su Novogodisnji pazar, Proljetni bazar, koncerti i obilježavanje državnih praznika, uz pratnju muzike i Crnogorskih obicaja.

- **Dzada Film Fest je filmski festival** koji se održava u Podgorici početkom juna i traje sedam dana. Ove godine je prepoznat kao prvi Međunarodni festival debitantskog igranog filma u Crnoj Gori. Dzada Film Fest neguje koncept bioskopa na otvorenom, koji prikazuje sjajne filmske predstave na ulicama Glavnog grada, s ciljem promocije sedme umetnosti i saradnje i afirmacije mladih umetnika iz sveta filma. Festival kontinuirano promovise važnost očuvanja životne sredine, obnovljivih izvora energije, urbane mobilnosti, novih tehnologija, kao i podršku mladim umetnicima iz svih sfera umetnosti.

Gorica su "pluća" Podgorice

- Brdo Gorica, u samom centru glavnog grada, omiljeno je mjesto Podgoričana za odmor, rekreaciju i bijeg od vrelih ljetnjih dana. Gorica s pravom nosi epitet "pluća" grada.
- Riječ je park šumi Gorica, popularnom izletištu u Podgorici, koje predstavlja svojevrsan raj za rekreativce. Na ovom poznatom izletištu svakodnevno dođe na stotine zaljubljenika u prirodu i zdrave stilove života, daleko od gradske buke.
- U vremenu kada se na svakom koraku širom Podgorice prave stambeni objekti, gdje je zelenila sve manje, park šuma Gorica predstavlja za mnoge, najljepše mjesto u gradu.
- Park šuma Gorica omiljena je među građanima i posjetiocima, jer se nalazi u samom centru grada, pored drevne crkve svetog Đorđa. Pored toga što se na vrhu nalazi spomen Palom borcu, sa Gorice se pruža i divan pogled na desnu stranu Morače, i konture mosta Milenijum.

- Park šuma Gorica atraktivna je za posjetioce tokom čitave godine, ali posebno u vrelim danima, kada se u glavnom gradu Crne Gore traži hladovina i čist vazduh. Park šuma Gorica posjetiocima nudi uređene pješačke, biciklističke i trim staze. Na samom vrhu, gdje se ukazuje zadivljujuća panorama grada, u zelenilu šume "skriveni" su sportsko-rekreativni tereni. Novoizgrađeni avanturistički park, koji je smješten u parku, dio je raznovrsne ponude ovog izletišta.

●●●● Neki od najpoznatijih, najznacajnih spomenika u Podgorici

Spomenik Petru I Petroviću Njegošu

Bronzani spomenik, visok skoro sedam metara, posvećen je državotvorcu, vojskovođi i crkvenom poglavaru Crne Gore Petru I Petroviću Njegošu koji je kanonizovan kao Sveti Petar Cetinjski. Sveti Petar Cetinjski bio je izuzetna ličnost političke i kulturne istorije Crne Gore, a čitav svoj život posvetio je borbi za nacionalno oslobođenje svoje države, njeno osamostaljenje, ekonomski i kulturni prosperitet. Spomenik se nalazi u dijelu univerzitetskog parka na Bulevaru Džordža Vašingtona.

Autor spomenika je mr Nenad Šoškić, akademski vajar.

Spomenik palih heroja - Partizanu borcu

Spomenik Partizanu borcu se nalazi na brdu Gorica i ima status kulturnog dobra. Mauzolejskog je tipa sa posmrtnim ostacima 66 narodnih heroja Crne Gore poginulih u NOR-u i dva revolucionara, u periodu 1941–1945. godine. Otkriven je 13. jula 1957. godine.

Autori spomenika su Vojislav Đokić i Drago Đurović. ¹³

Spomenik Aleksandru Puškinu i Nataliji Gončarovoj

Ovaj bronzani spomenik nalazi se na uglu Njegoševe ulice, u blizini mosta Blaža Jovanovića. Pokazuje čuvenu rusku pesnicu Puškina koji čita poeziju njegovoj supruzi Nataliji Gončarevoj. Kip, poklon iz Moskve, postavljen je 2002. godine kao znak prijateljstva između Rusije i Crne Gore i njihove saradnje u različitim oblastima.

Spomenik Crnogorsko oro

Spomenik Crnogorsko oro predstavlja simbol crnogorske kulture i tradicije. Djelo je vajara Mite Živkovića, visok više od pet metara, a sastoji se od osam skulptura. Spomenik se nalazi na Bulevaru Svetog Petra Cetinjskog.

Spomenik Kralju Nikoli

Ovaj herojski spomenik posvećen je posljednjem crnogorskom suverenu, vojskovođi, diplomati i pjesniku, kralju Nikoli Petroviću.

Spomenik je otkriven 2005. godine, u parku na Bulevaru Svetog Petra Cetinjskog, a autor spomenika je mr Risto Radmilović, akademski vajar.

Spomenik Petru II Petroviću Njegošu

Petar II Petrović-Njegoš bio je duhovni i svjetovni vladar Crne Gore, pjesnik. Kao vladar, udario je temelje moderne crnogorske države uspostavljanjem organa vlasti: Senata, Gvardije i Perjanika i uvođenjem plaćanja poreza. Njegošovo najslavnije djelo „Gorski vijenac“ u Beču je ocijenjeno kao „manuskript genijalnog tvorca“. Spomenik Petra II Petrovića Njegoša, rad akademskog vajara Sretena Stojanovića, postavljen je 1954. godine, na Bulevaru Stanka Dragojevića, u parku koji i nosi njegovo ime.

Podgorice, volim te

Moja Podgorica dusu grije
vjecna ljubav u srcu sja
ona me nikada izdala nije
moja ljubav najveca

Hvala ti majko za prvi dah
hvala za ljubav, sreću i strah
najljepse boje srcu si dala
volim budućnost do
posljednjeg
dana

Podgorice grade moj
Podgorice sin sam tvoj
rodjena ljubavi
srcem cu te cuvati

Dok zivim i kad me ne bude
Podgorice, volim te

Sjecam se Podgorice,
najljepša damo
kada je srce bilo umorno samo
cvrsto si drzala me za ruku
najdrazim ulicama lijecila tugu

Jednog aprila necemo biti
najvecu ljubav dusa ce sniti
ostace sinovi cuvace nadu
jevace pjesmu o voljenom gradu
ostace djeca cuvace nadu
vjecnu ljubav voljenom gradu

Autor Bojan Delic

Ova je pjesma jedna od najljepših i najpoznatijih pjesama vezana za naš grad, budi neobjasnjivu emociju samim slušanjem ili citanjem, a kada ovu pjesmu slušamo na nekim događajima utakmicama, gdje ima više ljudi ima poseban čar.

Volim Podgoricu

Tako kroz vjekove živi naša „stara dama“ naša Podgorica. Obasjana suncem sa svih strana, okupana vodama svojih rijeka, prostranih ulica I bulevara. Sada je to savremeni evropski grad sa čak 14 mostova, grad koji ima dušu za sve koji tu žive, kao i za svakog ko dodje u njega. Sa posebnom emocijom svi slušamo stihove posvećene našem gradu, radujemo se svakom novom danu, tu proživljavamo prava prijateljstva, prve ljubavi, tu stvaramo svoj život. Naša Podgorica je mjesto gdje ćemo se srcem uvijek vraćati, ma gdje god da nas život odveo. Uvijek odzvanjati melodija i stihovi : Ja ću zvjezdu sreće da nađem sad, tu su moji snovi, to je i moj grad...I tako kroz godine koje dolaze, biće neke nove rime, sve za tvoje slavno ime. U susret 19.Decembru, danu Podgorice ovaj istorijski datum nas sve iznova podsjeća na predani rad i pregalaštvo koji su obilježili razvojni put Glavnog grada, a koji je danas ne samo simbol moderne Crne Gore I centar velikih investicionih projekata, već i kulturno-obrazovni centar koji nudi pregršt šansi za mlade ljude, čija će vizija određivati buduće domete naše države.

HVALA NA PAZNJI!

Popovic Mia, Jana Minic XI-f

